

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

Pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Concluziunile D-lui Procuror General D. Alexandresco puse în procesul lui Bogdan Diaconovici, dat judecăței pentru atentat în contra bunelor moravuri și absolvit de Curtea de Galați (interpretarea art. 267 C. pen.).

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Inalta Curte de Casație și Justiție, s. II : *Procurorul General al Curței apel Galați în cauza lui Bogdan Diaconovici.*

Idem : *St. Apostolescu, condamnat în criminal.*

Tribunalul județului Iași, s. II ; *Firma Metaxa și C-nia din Viena cu Mauriciu Wexler.*

Tribunalul județului Fălciu : *Vasile Idriceanu cu Simion Tanea, Ion Tanea, Neculai și Maria Arseni.*

Tribunalul județului Romanai : *M. B. Aricescu cu Constantin I. Mateescu, cu o notă.*

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ :

Tribunalul civil din Tarbes, s. I : *D-soara G... cu R..., cu o observațiune de D. A.*

Informațiuni.

Concluziuni puse de D-l procuror general D. Alexandresco, în ziua de 22 Martie a. c., înaintea Inaltei Curți de casație, s. II, în procesul lui Bogdan Diaconovici, dat judecăței pentru atentat în contra bunelor moravuri și absolvit de Curtea din Galați. (Interpretarea art. 267 C. pen.).

Inaltă Curte ;

Bogdan Diaconovici, în etate de peste 46 de ani, locuitor în Focșani, de profesie comerciant, dice el, fără însă a arăta anume ce comerț exercită, a fost dat judecăței pentru că, în nenumarate rânduri, a ademenit tineri mai mici de 21 de ani și i-a corupt, satisfăcându-și asupra lor pasiunile sale rușinoase. Modul de a opera a acestui om depravat și corupt, după cum constată însuși instanțele de fond, era următorul : El aștepta pe uliță și mai cu samă în grădina copiii când eșeau de la școală ; îi acosta, și intrând în vorbă cu ei, îi amăgea, dându-le bani, prăjituri, bețutură, etc., și apoi îi ducea acasă rënd pe rënd și exercita asupra lor o pasiune scârboasă, care degradează pe om și revoltă conștiința judecătorului. De multe ori, copiii erau victima acestui nerușinat individ, chiar pe ulițele cele mai puțin frecventate ale orașului, pe sub garduri.

Nu pot să vă cetesc în ședință publică procesul verbal al procurorului, nici unele din mărturiile

depușe la tribunal, însă vă rog și vă conjur a ceti măcar parte din aceste acte în camera de chibzuință, și veți vedea, D-lor, până la ce grad de înjosire și de demoralizare poate să se sco-boare păcătoasa natură a omului, dacă asemenea fință depravată mai merită încă epitetul de om.

Atât tribunalul de Putna cât și Curtea din Galatz constată cu prisosință faptele aduse în sarcina inculpatului, însă ambele instanțe de fond îl absolv, sub cuvânt că art. 267 din Codul penal n'ar pedepsi de cât proxenetismul, adică ațitarea, înlesnirea sau favorisarea corupțiunii pentru alții, cu un scop mărșav de câștig, iar nu pentru a-și satisface propriile sale pasiuni, ori cât de josnice ar fi.

Și care este, D-lor, motivul de căpetenie care a făcut pe Curte să comită o asemenea eroare neertată ? Ascultați, vă rog, câteva din considerentele Curței : « Considerând că acela care seduce, în interesul pasiunilor sale, ori cât de desfrânat ar fi actul său, nu se poate semăna cu acela care excită, favoriză sau facilitează obicinuit corupțiunea, faptele lor fiind cu totul deosebite. Acela care, impins de pasiunile sale, seduce și corupe, sevrsește de sigur un fapt imoral ; cela-lalt nu lucrează pentru a-și satisface pasiunile sale ; el face mai mult, căci excitează și înlesnește pasiunile rușinoase pentru a face un comerț din care să realizeze un folos ; actul său este mai mult de cât imoral, este infam ; prejudiciul social, chiar dacă ar fi același în ambele cazuri, nu constituie singurul element după care trebuie să se măsore criminalitatea faptelor omenești, căci ceea ce este mai principal în incriminarea acestor fapte, este intențiunea agentului și imoralitatea scopului ce urmărește ; prin urmare, aceste două fapte fiind atât de distincte, legea nu putea să le întrunească în aceeași pedeapsă ; Considerând că ori cât de legitimă ar fi indignarea ce inspiră faptele depravate comise de inculpat, ori cât de rușinoasă ar fi pasiunea sa și ori cât de josnice faptele la care ea s'a scoborit, legiuitorul a admis scusa pasiunii personale și nu a incriminat ase-

menea fapte, nu pentru că ele merită vre o condescendență ⁽¹⁾, dar pentru un motiv de înaltă ordine socială, acela, adică, al independenței vieții private, pentru ca viața privată să nu fie dată unei intolerabile închisături; căci urmărirea unor asemenea fapte, pe lângă scandalul care le ar însoți, ar constitui și un pericol, care ar tulbura liniștea familiei; că față cu asemenea grave consecințe, legiuitorul a crezut mai bine să nu pedepsească asemenea fapte, ci să le lase disprețului și reprobațiunii moralei publice, etc» ⁽²⁾.

Va să dică, dacă am înțeles bine, legiuitorul ar fi pus independența vieții private și liniștea făcătorilor de răle mai presus de cât însuși morala publică! Acest considerent este reproducerea fidelă a unui pasaj din Faustin Hélie, care interpretează, ce e dreptul, legea în acest sens ⁽³⁾, în cât, în cazul de față, n'a mai judecat Curtea, ci marele criminalist francez, a cărui teorie stranie a fost în totul primită de instanța de fond.

Dar dacă ar fi ast-fel, agenții forței publice n'ar mai putea pătrunde în domiciliul sacrosfânt al criminalului, care fabrică monetă falsă, spre a-l surprinde în flagrant delict și a pune mâna pe uneltele sale, căci prin asemenea măsură s'ar tulbura liniștea familiilor și s'ar viola domiciliul cetățeanului.

Nu! legea nu este atât de păcătoasă, ci interpretarea pe care unii o dau câte o dată este greșită.

Jurisprudența străină a variat, ce e dreptul, asupra acestei chestiuni, și aş putea cita multe decisiuni, de ale Curței de casație chiar, care au admis, în Franția, teoria vătămătoare a Curței din Galatz. La noi însă, pentru onoarea neamului românesc, n'ați avut încă ocazia de a judeca asemenea fapte; pentru prima oară o specie atât de tristă și de scandaloasă a venit în judecata Inaltei Curți, și fiind că chestiunea este controversată, să-mi dați voe să cred că veți îmbrățișa sistemul care ocrotește morala publică și pune un frâu desordinei și imoralității. Curtea din Galatz uită pentru un moment că scopul legii a fost de a apăra tineretul, viitorul țării, contra depravării și a prostituțiunii. Curtea uită că acolo unde tineretul este corupt, națiunea este putredă, și că națiunile putrede sunt condamnate la peire; avem destule exemple în istorie.

Și pentru ce oare, D-lor, acel care corupe pentru satisfacerea pasiunilor sale personale, fi-va el

mai puțin vinovat de cât acel care corupe pentru altul? «Legea, care 'și-a propus de a apăra tineretul contra corupțiunii, nu 'și-ar fi atins scopul, dice Garraud ⁽⁴⁾, dacă n'ar fi pedepsit pe acela care îndeamnă la imoralitate pentru satisfacerea poftelor sale bestiale, edictând pedepse numai în privința acelor care corup pentru satisfacerea altuia».

În acest sens, Curtea de casație din Franția a decis în mod constant, până la 1839, că art. 267 pedepsește, fără nici o deosebire, pe toți acei ce fac trafic din coruperea tinerilor mai mici de 21 de ani și îi excită la desfrânări, înlesnindule mijloacele, fie pentru a-și satisface ei însuși o pasiune mârșavă, fie pentru a-i face instrumentul odios al pasiunii alora ⁽⁵⁾.

Și eată cum se exprimă, în această privință, un alt criminalist, Antoine Blanche, fost mult timp avocat general la Curtea de casație din Franția: «Care este oare scopul art. 334 (al nostru identic 267)? Fără îndoială acel de a apăra tineretul în contra corupțiunii care-l depravă și-l ofește. Ori, vă întreb, tineretul este el mai puțin corupt de acela care-l seduce pentru satisfacerea pasiunii sale personale, de cât de acela care-l depravă pentru satisfacerea altuia?» ⁽⁶⁾

Observați, în adevăr, D-lor, că art. 267 pedepsește în mod general pe orî cine va fi atentat la bunele moravuri, ațitând, favorisând, sau înlesnind obicinuit desfrânarea sau corupțiunea tinerilor de ambe sexe mai mici de 21 ani. Textul, încă odată este general și nu suferă nici o distincție, puțin importă scopul ce și-a propus acel care exercită asemenea meserie infamă!

Și nici nu poate fi alt fel, D-lor. Cum! adică, cu inimă plină de speranță, noi vom trimite copiii noștri la școală spre a face dintr'înșii oameni folositori țării și societății, și găsindu-se o ființă perversă care să le iasă înainte și să corupă tinerele lor imaginațiune, introducând doliul în familiile noastre, tot noi vom sta cu brațele încrucișate și ne vom mărgini a constata neputința legii, lăsând pe acest pretins bolnav, așa cum îl califică tribunalul de Putna prin sentința sa, să-și urmeze tratamentul său înainte, în dauna moralei publice, negăsind în tot nămolul de legi care ne cârmuește și pe care îl manipulăm zilnic, nici un text aplicabil unei fapte atât de rușinoase, pe cari Romani și vechile noastre așezăminte o pedepseau cu moartea!

⁽¹⁾ Atât ar mai trebui!

⁽²⁾ Veți această decizie a Curței din Galatz, precum și sentința trib. Putna în *Curierul Judiciar*, No. 17 din 27 Februar 1900.

⁽³⁾ Faustin Hélie, *Th. du Code pénal*, IV, 1534.

⁽⁴⁾ Garraud, *Tr. Th. et pratique du droit pénal fr.*, IV, p. 503, No. 487.

⁽⁵⁾ Veți decisiile citate de Garraud, *op. cit.*, IV, p. 499, nota 2.

⁽⁶⁾ Blanche, *Etude pratique sur le Code pénal* (ed. a 2-a revădută de Dutruc, Paris, 1888), IV, p. 166, No. 142.

Aceasta nu se poate!

Nu! Acel care a nenorocit atâtea ființe și atâtea familii; acel care nu are nimic sfânt și care a infiltrat venin și otravă în sângele atâtor tineri nevinovați, nu poate, cu toată autoritatea marelui criminalist, Faustin Hélie, să rămăie alb ca zăpada și nepedepsit!

Nu! legea n'a putut fi atât de neprevădătoare și de neputincioasă!

În numele moralei publice ultragiate; în numele legii care, într'un moment de uitare, a fost nesocotită, cer de la Înalta înțelepciune a Curții supreme să desființeze decisiunea Curții din Galați.

În urma acestor concluziuni, Înalta Curte, după o scurtă deliberare, a casat decisiunea denunțată, admitând recursul d-lui procuror general al Curții din Galați, și trimetând afacerea spre a fi din nou judecată de Curtea din Iași.

Iată acum și decisiia Înaltei Curți.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 22 Martie 1900

Președenția D-lui N. MANDREBA, Președinte

Procurorul general al Curții de apel din Galați în cauza lui Bogdan Diaconovici

Atentat la bunele moravuri. — Ațâțarea minorilor la desfrânare pentru satisfacerea pasiunilor agentului provocator. — Dacă acest fapt constituie delictul de atentat la bunele moravuri. — (Art. 267 din Codul penal).

Comit delictul de atentat la bunele moravuri, prevăzut și pedepsit de art. 267 din Codul penal, nu numai aceia cari intervin pentru coruperea tinerilor ca proxeneți, ci și acei cari, pentru satisfacerea propriilor lor pasiuni, ațâță obicinuît pe tineri mai mici de 21 ani, provocând desfrânarea sau corupțiunea lor.

Decisiunea 279/900. — Casată în urma recursului făcut de d-l Procuror general al Curții de apel din Galați, decisiia acelei Curți s. I cu No. 79/900, dată în procesul lui Bogdan Diaconovici.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier G. Liciu;

Pe d-l Procuror general D. Alexandresco în concluziuni, conchizând la casarea recursului;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare:

«Bogdan Diaconovici de nenumărate ori, asupra unui mare număr de minori, a săvârșit acte de desfrânare și corupțiune; fiind dat judecăței conform art. 267 C. pen. atât tribunalul Putna cât și Curtea de apel din Galați, l'a achitat pe motiv că, după art. 267 C. pen. nu se pedepsește de cât mijlocitorii între victimă și agentul corupător, iar nu cei ce corup pe minori pentru satisfacerea pasiunilor lor personale.

«Curtea achitând pe asemenea motiv, dă o greșită

interpretare art. 267 C. pen. Legiuitorul prin acest articol nu face această deosebire. Nicî în drept nicî în morală nu există nicî un motiv și nicî o rațiune ca acel care corupe un mare număr de minori pentru satisfacerea pasiunilor sale personale, să nu fie pedepsit. Legiuitorul a avut în vedere a proteja pe minor, fără a se uita cuî profită desfrânarea; prejudiciul social fiind mult mai mare când cine-va corupe minori pentru satisfacerea pasiunilor sale, de cât atunci când săvârșește de mijlocitor. Legiuitorul având în vedere intențiunea culpabilă și prejudiciul cauzat.

«De și prin al. 2 din art. 267 se prevede că dacă îndemnătorii desfrânării sunt tatăl, mama sau alte persoane însărcinate cu privigherea minorilor, pedeapsa va fi mai mare, dar de aci nu se poate deduce că prin al. 1 legiuitorul a înțeles să pedepsească numai mijlocitorii, de oare-ce al. 2 nu prevede de cât o circumstanță agravantă, care nu poate modifica principiul general stabilit în al. 1 din art. 267 C. pen.»

Având în vedere că prin decisiia supusă recursului, a Curții de apel din Galați, se declară că e dovedit că Bogdan Diaconovici a ademenit tineri mai mici de 21 ani, și i-a corupt ca să-și satisfacă cu dînșii pasiunile;

Având în vedere că Curtea de apel e de părere, că n'ar putea fi pedepsit, faptul acela conform art. 267 C. pen., fiind-că după art. 267 C. pen. se pedepsesc ca agenți de corupțiune acei care servesc de intermediari de instrumente a prostituției, ceea-ce s'ar confirma și prin art. 267 alin. 2;

Considerând că art. 267 al. 1 Cod. pen. prevede ca o specie de atentat la bunele moravuri, faptul că se ațâță se favorisă sau se înlesnește obicinuît desfrânarea sau corupțiunea tinerilor de ambele sexe; iar al. 2 prevede ca circumstanță agravantă a aceluiaș fapt de tatăl, mama, epitropii sau alte persoane însărcinate cu privigherea tinerilor;

Considerând că termenii art. 267 C. pen. nu au în vedere numai pe acei cari intervin pentru coruperea tinerilor ca proxeniți; ci și pentru acei care pentru satisfacerea propriilor lor pasiuni, ațâță obicinuît pe tineri mai mici de 21 ani, provocând desfrânarea sau corupțiunea lor;

Că ațâțarea poate fi spre satisfacerea pasiunilor altuia, sau pentru propriile sale pasiuni, însă această condiție nu este în textul legii și nu are a fi introdus, spre a scăpa numai pe acei care săvârșesc faptul prevăzut pentru satisfacerea propriilor lor pasiuni, fapt care săvârșit în mod obicinuît, și având de efect coruperea tinerilor, este un atentat la bunele moravuri;

Considerând că ceea-ce a preocupat și trebuia să preocupe pe legiuitor este preservarea tinerilor, mai mici de 21 de ani de desfrânare sau corupțiune, iar dacă ațâțarea la desfrânare a tinerilor a servit pentru agentul însuși, sau pentru cei de al treilea, această distingere poate se serve pentru a-î pedepsi în mod deosebit, considerându-se un fapt mai imoral, sau mai pervers de cât cel-l-alt, și poate determina a introduce diferite dispoziții în Codul penal, dar așa precum e formulată dispoziția al. 1 a art. 267 ea coprinde ambele cazuri;

Considerând că nu se poate invoca al. 2 al art. 267,

Cod pen. spre a se susține că alin. 1 ar privi numai pe mijlocitori, fiind-că acest al doilea aliniat are de scop a agrava pedeapsa în împrejurările arătate,—însă nu înlătură pedepsirea aceluia care obicnuit ațâță la desfrânarea tinerilor mai mici de 21 ani, pentru propriile sale pasiuni; iar a susține că faptul acestuia n'ar avea a fi pedepsit, la aceasta nu se silește însăși dispoziția aliniatului 1 art. 267 Cod pen.;

Pentru aceste motive, și în unire cu concluziile d-lui procuror general D. Alexandresco, casează, etc.

Audiența de la 20 Martie 1900

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

St. Apostescu, condamnat în criminal

Curtea cu jurați.—Contumacie.—Condamnare în contumacie.—Prezentarea voluntară saș silită a contumacelui.—Nimicirea decisei condamnatoare.—Judecarea lui din nou.—Dacă i se poate agrava poziția și pedeapsa.

1) *Decisiunile de condamnare date în contumacie se nimicesc prin prezentarea voluntară saș silită a contumacelui.*

2) *La judecarea din nou a contumacelui prezinte, fie voluntar, fie silit, poziția lui nu se poate agrava, și deci nu poate fi condamnat la o pedeapsă mai mare de cât aceea la care fusese condamnat în contumacie.*

Decisiunea 259/900. — Casată, în urma unei divergențe, decisiunea Curței cu jurați din Iași No. 33/99, în urma recursului făcut de St. Apostescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-nul consilier G. N. Bagdat, pe d-nul procuror St. Stătescu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Am fost condamnat la 2 ani închisoare, ca complice, la crima de tâlhărie săvârșită asupra lui Sofronie Radu, pentru motivul că în sesiunea din Iunie 99 am fost judecat în contumacie, tot de această Curte, și condamnat ca autor la un an închisoare tot pentru faptul de mai sus, așa că Curtea cu de la sine putere trebuia să 'mă acorde circumstanțe atenuante, și să nu fiu condamnat la mai mult ca complice de cât ca autor».

Având în vedere că se constată, că recurentul fiind condamnat în contumacie pentru un fapt de crimă săvârșit de el ca autor, la o pedeapsă corecțională de un an, — prezentându-se în urmă Curței cu jurați din Iași l'a condamnat pentru acelaș fapt, ca complice la două ani închisoare ;

Considerând că prin prezentarea voluntară saș silită a contumacelui, care fusese condamnat—decisia de condamnare conform art. 481, Proc. pen. se consideră nimicită, ceea-ce dă a înțelege că decisiile de achitare și de absoluție, nu se nimicesc ; că prin urmare, acestea produc efectul autorității lucrul judecat, de vreme ce decisiile de condamnare contra contumacelui nu sunt definitive ;

Considerând însă că dacă contumacele s'a prezentat și a fost judecat, se întreabă dacă el poate fi declarat culpabil pentru o altă faptă mea grea, considerat ca având altă calitate la săvârșirea faptei, precum ca complice, și dacă pote fi condamnat la o pedeapsă mai grea ; — Că în toate aceste privințe dacă ne-am mărgini a invoca art. 481 — s'ar putea zice că în urma prezentării contumacelui, judecându-se de Curtea cu Jurați, aceasta poate să condamne pe contumacele prezentat la o pedeapsă și mai mare, de cât fusese condamnat în contumacie ;

Considerând însă că acest rezultat nu poate fi admis, din punctul de vedere al equității, ca dacă în urma prinderii saș prezentării contumacelui, judecarea are să urmeze după toate regulile în favoarea apărării, din 'naintea Curței cu jurați, aceasta este o favoare care nu are a fi mărginită, și ar fi a o mărgini dacă condamnatul în contumacie la o pedeapsă de un an, ar putea în urmă să fie condamnat la doi ani, ca în speță ;

Considerând că dacă hotăririle de condamnare contra contumacelui se nimicesc, acesta numai sub condiția ca poziția lui să nu se agraveze prin judecata ce ar urma în orî-ce privință ar fi ;

Că din acest punct de vedere, decisiia Curței cu jurați numai în cât privește aplicarea legii, are a fi casată—având Curtea de trimetere a aplica legea fără a se agrava, sub raportul pedepsei, poziția recurentului ;

Că de aceia mijlocul de casare fiind întemeiat are a se admite.

Pentru acesle motive, Curtea, casează, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IAȘI, SECȚIA II

Audiența de la 25 Iunie 1899

Președenția D-lui D. G. MAXIM, Președinte

Sentința comercială No. 239

Firma Melaxa și C-nia din Viena cu Mauriciu Wexler

Bursă.—Operațiuni.—Joc de bursă.—Dacă prohibițiunea din art. 1636 Cod civil se întinde și la operațiunile, jocul de bursă.—Operațiuni de bursă făcute în străinătate.—Dacă au valoare în țară.

Hotărîre.—Titlu executoriu.—Hotărîre pronunțată de tribunalele străine.—Condițiuni pentru a fi investită în țară cu titlu executoriu.

1) *Proibițiunea din art. 1636 din Codul civil care nu dă acțiune pentru plata datoriei provenită din joc și prinsoare, nu poate să se întindă astă-zî și la operațiunile de bursă, întru cât prin legea bursei, promulgată, în 1886, legiuitorul consacră formal, de la această dată, principiul libertății comerului în ce privește orî-ce speculațiuni regulat făcute, și regularitatea fiind cerută prin legea actuală numai în scop fiscal, de control, și în scopul înlăturării fraudelor la care ar putea da naștere asemenea operațiuni, ce se efectuează repede și între persoane adese-orî străine una de alta, rezultă că operațiunile încheiate în alte țări și sub formele legiilor lor locului respectiv au tărie și în România și pot da loc la acțiune în plată.*

2) Pentru ca sentințele date de tribunalele străine să fie investite cu titlu executoriu în țară trebuie ca judecata să cerceteze : I) Dacă hotărîrea străină a fost pronunțată de autoritatea competentă ; II) dacă citarea s'a făcut în regulă ; III) dacă părțile au fost reprezentate în mod legal, și IV) dacă hotărîrea nu conține dispozițiune contrarie ordinei publice și dreptului public.

Find termenul pentru statuarea asupra cererii de exequator a sentinței dată de trib. ungar din Buda-Pesta prin care Mauriciu Wexler din Iași este condamnat a plăti firmei Metaxa et Comp din Viena 15218 florini v. a. ; plus cheltueli, s'a prezentat din partea acestuia din urmă avocatul E. Mazlêm și din partea lui Wexler avocatul V. Dimitriu ;

Tribunalul deliberând, și

Având în vedere cererea făcută de pârâtul Mauriciu Wexler de a se chema la interogator reprezentantele firmei Metaxa et Comp, spre a stabili ast-fet că convențiunea, pe temeiul căreia a obținut sentința a cărei executare se cere, derivă din operațiuni de bursă, prin speculațiunea de acțiuni, nepermise la noi, și deci contrare ordinei publice ;

Considerând că tribunalul n'are a cerceta de cât dacă executarea hotărîrei lovește ordinea publică, după cele ce se pot vedea și cerceta din lucrările scrise înfățișate în instanță ;

Considerând că dacă articolul 1636 din Codicele civil nu dă acțiune pentru plata datoriei din joc și prinsoare, această prohibițiune nu poate să se întindă astăzi și la operațiunile de bursă, întru cât prin legea burselor, promulgată în 1886, legiuitorul consacră formal de la această dată, principiul libertății comerțului în ce privește orî ce speculațiuni regulat făcute ; așa că regularitatea fiind cerută prin legea actuală numai în scop fiscal, de control și în scopul înlăturării fraudelor la care ar putea da naștere asemenea operațiuni, ce se efectuează repede și între persoane adesea orî străine una de alta, nu se mai poate susține că aceleași operațiuni încheiate în alte țări și sub formele legiuirilor locului respectiv ar fi fără tărie și deci n'ar putea fi valorificate în țară la noi ;

Considerând că în asemenea împrejurări interogatorul propus cată a fi respins ca inutil.

Pentru aceste motive,

Respinge cererea de interogator ce s'a propus. În fond, reprezentantele lui Mauriciu Wexler a declarat că n'au nimic de obiectat ;

Tribunalul,

Având în vedere cererea făcută de avocatul E. Mazlêm prin petiția înreg. la No. 6349 din 29 Aprilie 1897 și adresa No. 3285 a d-lui Ministru al justiției, care ambele tind la investirea cu formele executorie a sentinței No. 2803/95 a judecătoriei arbitrale a Bursei din Buda-Pesta în cauza dintre firma Metaxa et Comp din Viena cu Mauriciu Wexler ;

Având în vedere că față cu principiile care guvernează execuțiunea în țară la noi a sentințelor date în țară străină, tribunalul cată a cerceta : a) dacă ho-

tărîrea străină a fost pronunțată de autoritatea competentă ; b) dacă citarea s'a făcut în regulă ; c) dacă părțile au fost reprezentate în mod legal și d) dacă hotărîrea nu conține vre o dispozițiune contrară ordinei publice și dreptului public ;

Având în vedere că din certificatul No. 19176/97 a Ministerului de justiție regal ungar, se constată că sentința a cărei investire cu formula executorie se cere este dată de instanța judecătorească competentă, potrivit legii ungare din 1881 ;

Având în vedere că din lucrările enunțate în menționata sentință se constată că Mauriciu Wexler a fost personal citat și că titlul ce i s'a dat de șeful firmei Wechsler's Erben din Iași, n'a avut alt scop de cât determinarea mai precisă a persoanei, cea ce se învederează atât din scrisoarea cu data de 8 Martie 1894 din Viena, subscrisă de Mauriciu Wexler personal, cât și din subscrierea sa de primirea citației, așa că trebuie a se considera că bine și valabil citat ;

Având în vedere că Mauriciu Wexler în instanța competentă a fost reprezentat de avocatul Doctor Alex. Weiss, substituit de Friederich Elbogen, procurator al lui Wexler cu procurele No. 1842 și 20069/97 după cum rezultă earăși din actele înfățișate ;

Considerând, în fine, că după cum se arată mai sus, hotărîrea ce se cere a fi executată nu conține nici o dispozițiune contrară ordinei publice sau dreptului nostru public, așa că întru cât toate formele au fost îndeplinite, cererea cată a fi admisă.

Pentru aceste motive redactate de d. preșerinte D. G. Maxim ;

Tribunalul admite cererea, ordonă investirea cu formula executorie, etc.]

(ss) D. G. Maxim, I. G. Ghica.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FALCIU

Audiența de la 24 Februarie 1900

Președenția D-lui ION M. GAVRILESCU, Judecător

Sentința civilă No. 50

Vasile Idriceanu cu Simion Țanea, Ion Țanea, Neculaș Arseni și Maria Arseni

Acțiune pauliană.—Achisitor.—Subachisitor.—Instrăinare cu titlu oneros.—Ce trebuie să dovedească reclamantul în acțiunea pauliană.—Ce fel de acțiune este.—Dacă este personală sau reală.— (Art. 975 Cod civil).

1) Intr'o acțiune pauliană, reclamantul, oșebit de prejudiciul său, de fraudă și de insolvabilitatea debitorului său, stare de insolvabilitate anterioară actului de instrăinare, este dator să mai dovedească concertul fraudulos dintre debitorul ce a instrăinat averea sa și terțiul achisitor, dacă acesta este un achisitor cu titlu oneros, și la caz când și acesta a instrăinat la rëndul său acea avere, și creditorul exercită acțiunea pauliană și în contra subachisitorilor, trebuie să dovedească conivența frauduloasă și dintre terțiul achisitor și subachisitor.

2) Acțiunea pauliană e o acțiune personală, în despăgubiri, care se exercită până la concurența prejudiciului cauzat, și nu este o acțiune reală care

ar avea de efect anularea întregului act de înstrăinare, ast-fel că dacă după cererea creditorului fraudat se anulează actul de înstreinare prin care debitorul său și-a înstrăinat averea unui terțiu, se poate însă menține actul de înstrăinare prin care acel terțiu achisitor a înstrăinat, la rëndul său, acea avere unei alte persoane.

Tribunalul în majoritate,

Având în vedere acțiunea lui Vasile Idriceanu care are de obiect anularea unor acte de vëndare, dintre Simion Țanea debitorul său și Ion Țanea, și acel dintre Ioan Țanea și soții Niculae și Maria Arseni;

Vedând lucrările aflătoare la dosarul pricinii și ascultând pe părți în susțineri, precum și sub prestare de jurământ pe martorii: Ghiță Popescu, C. Pivniceriu, Gh. Tutovanu, Gh. Ceasornicaru, N. Brohman, P. Hunga, N. Praun și Haim Șor, precum și sub simplă informație pe Preotul Șt. Iliescu;

Considerând că apoi deși d-l V. Idriceanu prin cererea sa introductivă care tinde la anularea unor acte de înstreinare, ar lăsa să se înțeleagă că acțiunea intentată de dñsul este o acțiune în simulațiune, prin care ar ataca vëndarea, totuși cum rezultă din desbateri și în special din conclusiunile puse de avocatul reclamantului care se referă la art. 975 Cod civ. rezultând contrariul și anume că acțiunea e pauliană, de oare-ce aceasta se bazase pe art. menționat;

Considerând dar că față de art. 975 Cod civ. urmează să se discute afară de prejudiciul creditorului și starea de insolvabilitate a debitorului său, pe lângă faptul că înstreinarea e posterioară acelei stări de insolvabilitate, dar încă pe lângă acestea toate și concertul fraudulos dintre debitorul vëndător și cumpărătorul, de oare-ce actul care se atacă e un act cu titlu oneros, și apoi considerând că Idriceanu, înțelegând ca să exercite acțiunea sa și în contra sub achisitorilor Maria și Niculae Arseni, intervenind și față de aceștia tot un act cu titlu oneros, fraudă urmează ca să fie dovedită și față de dñșii întru cât acțiunea pauliană e o acțiune personală în despăgubiri care se exercită până la concurența prejudiciului cauzat, lucru care rezultă clar din însuși art. 975, și nu e o acțiune reală care ar avea de efect anularea întregului act de înstreinare și că prin urmare, prin simplu câștig de cauză față de Simion și Ioan Țanea, nu s'ar putea anula și înstreinarea ce acest de al doilea a contractat cu Maria și Niculae Arseni.

Ast-fel urmează ca să se cerceteze fraudă pe de o parte între Simion Țanea și Ioan Țanea, iar pe de alta între Ioan Țanea și soții Arseni.

În ce privește pe Simion și Ioan Țanea:

Având în vedere că V. Idriceanu posedând în contra lui Simion Țanea cartea de judecată No. 310/76 a jude-lui de pace Huși și punând-o în executare, Simion Țanea în urma somațiunei de plată ce a primit în anul 1893 ne având absolut nici un fel de avere mobilă lucru pe care-l constată cu suficientă procesul verbal de sequestre No. 2835/93 al comisariului de urmărire, și înstreinează singura casă pe care o avea, lui Ioan Țanea, prin actul transcris la No. 322/93 și devenind insolva-

bil scapă de la urmărirea creditorului său V. Idriceanu;

Considerând apoi că această unică împrejurare dovedește cu suficientă reaua sa credință sa mai bine dis fraudă pe care a comis-o acest Simion Țanea prin această vëndare, căci numai așa se explică o vëndare atât de pripită fiind făcută cu mai puțin de o lună de la somațiunea de plată ce primise și mai ales în schimbul unui preț ridicol, și numai așa se explică și faptul că peste 4 ani în urmă acea casă se găsește revândută soților Arseni cu una mie lei și pe când martorii Ghiță Popescu și Gh. Ciasornicaru afirm cu jurământ că valorează până la 1500 lei;

Iar referitor la conivența cumpărătorului Ioan Țanea la această fraudă, considerând împrejurarea cu Ioan Țanea fiind crescut de mic copil de către Simion Țanea și trăind chiar împreună în momentul efectuării actului de înstreinare dintre dñșii e greu și chiar peste putință de admis că Ioan Țanea nu era în curent cu starea îngreuiată de datorii a lui Simon Țanea și mai presus de toate, că era urmărit de V. Idriceanu pentru o sumă de bani ce-i datora, apoi prețul de 300 lei pe care acest Ioan Țanea l'a plătit, împrejurarea că înstreinarea între dñșii se operează chiar imediat după o lună de la somațiunea de plată No. 2835/93 ce Idriceanu o făcuse lui Simon Țanea, în fine depunerea informatorului Preotul Șt. Iliescu care afirmă că Simion Țanea venind odată la dñsul prin 1893 i-a spus că ar vroi să vëndă casele sale lui Ion Țanea pentru a scăpa de urmărirea lui V. Idriceanu și că atuncea se afla față și Ion Țanea, iar martorul Gh. Ciasornicaru spune că Ioan Țanea i-ar fi mărturisit într-o zi că a cumpărat casele lui Simion Țanea numai pentru ca să-l scape pe acesta de la urmărirea lui Idriceanu;

Având în vedere dară că față de aceste împrejurări nemaî remânând nici o îndoială că Simion Țanea împreună cu Ion Țanea au fost complici la fraudă făcută în prejudiciul lui V. Idriceanu prin înstreinarea unor case din Huși, înstreinare transcrisă la No. 322/93.

În ce privește apoi existența fraudei dintre Ioan Țanea care și el la rëndul lui a vëndut acele case soților Maria și Niculae Arseni:

Considerând că pentru a putea exercita cu succes acțiunea prevădută de art. 975 C. civ. se cere neapărat și în cazul acesta existența fraudei nu numai din partea vëndătorului Ioan Țanea ci și că cumpărătorii soții Arseni să fi avut cunoștința de acea fraudă, de oare-ce între dñșii a intervenit tot o înstreinare cu titlu oneros;

Având în vedere acest act de înstreinare aut. sub No. 462/97 și considerând apoi că deși s'ar putea admite, că Ioan Țanea a fost de rea credință față de Niculae și Maria Arseni, când le-a vëndut casa ce o cumpărase de la Simion Țanea, totuși însă din faptul că soții Arseni au plătit casa cu suma de 1000 lei preț, care n'are de loc aparența de a fi derizoriu, că încă ce e mai mult se apropie de evaluările martorilor Popescu și Ceasornicaru;

Considerând apoi că nici un martor cel puțin nu afirmă că și dñșii au fost de rea credință cumpărând acea casă, și din toate aceste împrejurări rezultând că înstreinarea efectuată prin actul No. 342/97 e serioasă;

sinceră și reală, nu poate fi anulată, de și prima vânzare dintre Simion și Ioan Țanea e făcută în fraudă creditorului V. Idriceanu.

Pentru aceste motive redactate de d-nul supleant Gr. C. Vericeanu.

Hotărâște,

Admite în parte reclamațiunea, anulează actul de vânzare transcris la No. 322/93 dintre Simion și Ioan Țanea, menține cel-alt act dintre Ioan Țanea și soții Arseni, etc.

(ss) Ioan M. Gavrilesco, Grigore C. Vericeanu

p. grefier (s) V. Vasilescu

Opiniune

Idriceanu dovedește în adevăr că este creditorul lui Simion Țanea și că creanța sa este anterioară actului ce atacă; asemenea mai dovedește intențiunea frauduloasă a lui Simion Țanea care, știind că este dator și urmărit, vinde imobilul singurul gaj ce-l mai avea, și se face cu totul insolvabil, de unde prejudiciu pentru credit; dar în urma declarațiunilor sale făcute în instanță că înțelege a ataca actul pe baza drepturilor ce-i conferă art. 975 C. civ. în lipsă de probe scrise pentru a-l ataca ca simulat, și vedând că în specie este vorba de un act cu titlu oneros, de oare-ce Ioan Țanea ar fi numărat prețul stipulat, Idriceanu urmează să mai dovedească și concertul fraudulos între Simion și Ioan Țanea. Pentru a face această probă Idriceanu invoacă mai mulți martori a căror deposițiuni sunt dubioase și supuse cauțiunei de oare-ce aserțiunile lor sunt combătute prin depunerile martorilor invocați de Ioan Țanea. Asemenea Idriceanu pentru a întări deposițiunile martorilor săi, mai invoacă încă niște presumpțiuni, precum acele rezultând din vitalitatea prețului și din faptul că Ioan Țanea ar fi fost crescut de Simion Țanea, aceste presumpțiuni însă par a milita mai mult în favoarea lui Ioan Țanea și a bunei sale credințe, de oare-ce dânsul a putut crede în toată sinceritatea că Simion Țanea, ca un quasi părinte a vroit să-l vândă imobilul în condițiuni mai avantajoase de cât unui străin.

Așa dar, vedând că din martori și din presumpțiuni nu reese în mod neîndoios și convingător concertul fraudulos dintre Simion Țanea și Ioan Țanea, și

Considerând că judecătorul trebuie să fie foarte circumspect în cumpănirea unor ast-fel de probe șubrede prin natura lor.

Pentru aceste motive, sunt de opinie a se respinge în totul acțiunea ca nesuficient probată.

Judecător sindic, (s) D. C. Murguleț.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ROMANAȚI

Audiența de la 16 Februarie 1900

Președenția D-lui I. HAGIESCU MIRIȘTE, Membru

Sentința Civilă No. 97

Mitrache Badea Aricescu cu Constantin I. Mateescu

Pământ rural. — Instrăinare. — Dacă Constituția, prin art. 132, a interzis orî-ce instrăinare.

Instrăinarea pământurilor rurale este cu totul interzisă prin articolul 132 din Constituțiune.

S'a ascultat: d. avocat I. Stătescu, din partea apelantului Mitrache Badea Aricescu, în susținerea apelului și d. avocat D. Șuculescu din partea intimatului Constantin I. Mateescu în combateri;

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Mitrache Badea Aricescu contra cărței Judelui ocolului Balșiu cu No. 1384/99 prin care i s'a respins acțiunea intentată contra intimatului de astăzi Constantin Ioniță Mateescu din comuna Bobănești, având de obiect anularea actului de vânzare autentificat de acest trib. la No. 687/85 și revendicarea pământului vândut printr'ensul fiind din cel dobândit în virtutea legii rurale;

Având în vedere cartea atacată cu apel, din care se constată că Judecătorul de ocol pentru a considera valabilă vânzarea se întemeiază pe art. 132 din Constituție care pretinde că a înțeles să prelungească termenul de inalienabilitate al pământurilor rurale în condițiunile legii interpretative a legii rurale;

Considerând că acest articol din desbaterile ce au avut loc cu ocazia votărei rezultă că legiuitorul a înțeles să probe în mod absolut înstrăinarea acestor imobile;

Că în speță fiind dovedit că imobilul în prigonire e rural, că vânzarea lui a avut loc după promulgarea Constituției ea este nulă și ast-fel acțiunea și prin urmare apelul, fiind fondat urmează a se admite.

Pentru aceste motive hotărâște:

Admite apelul făcut de Mitrache Badea Aricescu contra cărței Judelui ocolului Balșiu cu No. 1384/99.

(ss) I. Hagiescu Miriște, Warlam.

Notă. — Este de prisos, credem, a mai reaminti că această sentință a tribunalului Romanați este în contradicție cu jurisprudența constantă a Curței de casație. Nu o dată, ci în ne-numerate rânduri, publicând sentințe date de tribunale în acelaș sens ca și în această hotărîre a tribunalului de Romanați, am arătat care este, în materie, jurisprudența supremei noastre instanțe judecătorești. Pentru că însă sunt încă tribunale cari se încăpățânează a susține că Constituția din 1884, prin art. 132, a interzis cu totul instrăinarea pământurilor rurale, jicnind ast-fel interesele multor sătenî, și pentru a numai înșira numerele și datele tutulor decisiunelor Curței de casație date în speță, și pe cari le-am arătat în diferite rânduri, reproducem, după uitimul buletin apărut, cel din 1898, pagina 586, soluția invariabilă a Curții de casație, dată printr'una din decisiunile sale recente, și anume din 14 Aprilie 1898.

Iată jurisprudența casației:

„Inalienabilitatea pământurilor rurale, prevăzută de art. 132 din Constituțiunea din 1884, nu oprește pe sătenî de a instrăina pământurile lor, în total sau în parte, la alți sătenî care s'ar găsi în condițiunile legii din 1864 și acelei interpretative din 1879, căci, prin acest articol, Constituțiunea nu a făcut alt-ceva de cât a dat

un caracter constituțional inalienabilității acelor pămînturi și a prelungit termenul acestei inalienabilități.

Și în acest sens sunt decisiuni de ale casei și mai recente, însă nu sunt încă publicate.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

TRIBUNALUL CIVIL DIN TARBES, SECȚIA I

Audiența de la 26 Iunie 1899

Președinția D-lui JOUGLARD, Președinte

D-șoara G... contra lui R...

Paternitate și filiațiune.—Copil natural.—Obligația de întreținere subscrisă de părinte.—Obligație naturală.—Validitate.

Obligația luată de un ibovnic către țiitoarea sa de a contribui la întreținerea ei, din cauza maternității sale, și la aceea a copilului născut din aceste relațiuni, constituie o obligație naturală, care se transformă în obligație civilă îndată ce ea este dovedită, dacă asemenea obligație a fost luată în credința că el este tatăl copilului născut din acele relațiuni.

Sanționând asemenea obligație, judecătorii nu violează art. 340 C. C. (307 Cod. rom.), care oprește cercetarea paternității, fiind-că ei nu cercetează, în asemenea caz, cine este tatăl copilului, ci numai dacă obligația a fost liber consimțită de acela care, cu drept său fără drept, se crede tatăl copilului.

Tribunalul,

Considerând că reclamanta nu dovedește că relațiile ilicite care au existat între ea și păritul au fost terminate prin o promisiune de căsătorie sau prin o seducțiune; că din corespondența produsă în debateri rezultă, din contra, că aceste relațiuni au fost rezultatul unei înclinări reciproce; Considerând că, față cu vărsta d-șoarei G..., cu mijlocul social în care ea trăea și cu consecințele ce ea trebuia să tragă din oare-care fapte cunoscute ei, este cu neputință de a se admite că ea a putut să-și facă vre-o iluziune asupra întinderii greșelii sale și a consecințelor posibile; Considerând că din corespondența menționată se stabilește că d-șoara G..., în urma relațiilor avute cu R..., devenind îngreunată, acest din urmă a luat obligația expresă de a veni în ajutorul ei: «Am de primit vre-o 400 sau 500 lei... poți să pui temeiul pe cuvântul meu», și mai departe; «poți să pui temeiul pe ajutorul meu»; Că de și această scrisoare nu este datată, totuși este evident că ea a fost scrisă după ce R... a luat cunoștință de îngreunarea țiitoarei sale, ceea ce, de altminterlea, el nici nu contestă; Că dacă ar fi vre-o îndoială în această privință, ea ar dispărea față cu o altă scrisoare tot fără dată, prin care R... sfătuiește pe d-șoara G... de a întrebuința mijloace culpabile spre a provoca un avort; Că, în această din urmă scrisoare, obligațiile sale anterioare sunt confirmate în termenii următori: «În cât privește ajutorul ce ți-am promis, voi face tot ce-mi va sta prin putință; poți să fii sigură»; Considerând că această făgăduință de ajutor nu este efectul compătimirei, ci a credinței nestrămutate pe care păritul o avea că reclamanta a rămas îngreunată în urma relațiilor întreținute cu d-șoara; Că nici o îndoială nu rezultă, în această privință, din întreaga corespondență a lui R...; Că, mai mult încă, din această corespondență reiese mărturisirea implicită a convicțiunii sale; Că aceasta rezultă mai cu seamă din cuvintele următoare: «Să spuți părinților tăi că eu nu sunt tatăl copilului și că ei nu-l vor cunoaște nici o dată»; Că dacă R... n'ar fi crezut în paternitatea pe care i-o impută țiitoarea lui, el ar fi tăgăduit-o pur și

simplic, fără a căuta a o ascunde terțiilor; Considerând, în drept, că obligațiunea luată de ibovnic către țiitoarea sa de a veni în ajutorul ei și a copilului, din cauza maternității, constituie o obligație naturală, care se transformă în o obligație civilă îndată ce ea este dovedită, ca în specie, dacă asemenea obligație a fost luată în credința că el este tatăl copilului născut din relațiile ilicite; Că judecătorul sancționând-o nu violează art. 340 C. C. (307 Cod. rom.), pentru că el nu cercetează, în asemenea caz, cine este tatăl copilului, ci numai dacă obligația a fost liber consimțită de acela care, cu drept său fără drept, se crede tatăl copilului; Considerând că, dacă în privința cuantumului obligației astfel contractate, corespondența este mută, tribunalul este în drept de a o fixa după intenția debitorului, care rezultă din împrejurările cauzei; Considerând, în această privință, că după ce a vorbit de o sumă de 500 lei, R..., într-o scrisoare adresată la 4 Martie unei persoane care intervenise în această afacere, a oferit 1000 lei plătitori în două termene; că astfel, în adevăr, trebuie să se interprete cifra 1 urmată de trei puncte și cifra 5 urmată de două puncte, care figurează în scrisoarea menționată; Că, astăzi, R... prin concluziile sale a recunoscut aceasla sumă, mărgindu-se a susține că a făcut o simplă ofertă pe care este în drept s-o retragă și pe care o și retrage; Considerând însă că aceasla rezervă nu e scrisă nicăiri; Că din întreaga cuprindere a scrisorii menționate rezultă, din contra, că propunerea făcută de părit trebuie să-și primească executare, ea fiind dictată de buna cuviință și de onoare, după cum se exprimă păritul.

Pentru aceste motive, hotărăște că R... a promis să plătească reclamantei suma de 1000 lei; în consecință, îl condamnă a plăti această sumă, cu dobânda ei din ziua reclamațiunii, etc.

(Din Pand. Period., anul 1900, partea II, p. 15).

Observațiune.—Am publicat această sentință recentă a tribunalului din Tarbes, pentru că ea nu face de cât a consacra soluția generalmente admisă atât în doctrină cât și în jurisprudență, pe care, de altminterlea, a consacrat-o majoritatea tribunalului și a Curții din Iași, în afacerea minorilor Tzoni cu Rosa Costandache. Vezi *Curierul Judiciar*, No. 12 din 10 Februarie 1900, cu observațiunea care întovărășește aceste decisiuni, și la autoritățile citate acolo, *adde*: Marcel Planiol, *Tr. élément, de dr. civil.* (Paris, 1900), I, p. 741, No. 2275.

D. A.

INFORMAȚIUNI

A apărut și se află de vânzare la librăriile principale:

Noul cod de procedură civilă promulgat și publicat în «Monitorul oficial» No. 281, din 15 Martie 1900, adnotat cu resumatul debaterilor Corpurilor Legiuitoare și însoțit de resumatul aceluiași debateri asupra Legei timbrului și înregistrării de I. P. Sinescu, decanul baroului din Vâlcea.

Prețul unui exemplar broșat, tipărit pe hârtie bine satinată, Lei 3; iar pe hârtie velină, legat flexibili în piele peste tot, Lei 5.

Depositul general la Tipografia «Gutenberg», Joseph Göbl, strada Doamnei No. 20, București.

Cererile din provincie, însoțite de costul respectiv, se expediază, franco.